

MASARYK UNIVERSITY FACULTY OF LAW

Přednáška první *Jana Jurníková*

Literatura (zdroje)

- Petr Průcha - Základy správního práva - učební text pro bakaláře, MU Brno, 2017
- Dušan Hendrych - Správní právo - obecná část, C.H.Beck, Praha,
- Sládeček, V.: Obecné správní právo. Wolters Kluwer, Praha. 2019
- Odborné časopis, www.mvrc.cz,
www.nssoud.cz, www.concourt.cz,
www.ochrance.cz

Co rozumím pod pojmem STÁT

■ Hmm.....

Stát

- Tříprvková teorie -G. Jelinnek
- A) *Území (demarkace (terén) x deliminace (mapa))*
- B) *Obyvatelstvo (státní občanství, cizinci, azylanti)*
- C) *Moc - dělba moci (Z, V, S)*

- Uznání mezinárodním společenstvím

- personální výsost, teritorialita

Co je státní občanství

- **Státní občanství** můžeme vymezit jako časově relativně trvalý, místně neomezený právní vztah fyzické osoby a daného státu.
- Pojem **státní příslušnost** je pojmem širším, zahrnuje i vztah státu a právnických osob.

Principy nabývání státního občanství

- Princip *ius soli* - právní zásada, podle které dítě nabývá občanství státu, na jehož území se narodilo
- Princip *ius sanguinis* - dítě odvozuje svoje občanství od občanství svých rodičů

Nabývání státního občanství

- Zák. č. 186/2013 Sb. o státním občanství
- Způsoby nabývání: narození (ius sanguinis, taktéž ius soli, pobyt na dobu delší než 90 dnů)
- určení otcovství (mimo EU genet. zkouška)
- osvojení
- nalezení (*dítě mladší 3 let, pokud do 6. m nevyjde najevo, že má SO jiné*)
- udělení (Ministerstvo vnitra)
- prohlášení
- svěření do náhradní péče
- Pozbytí: prohlášením o vzdání se státního občanství

Státní občanství

- Pojmy:
- státní občanství (citizenship)
- státní příslušnost (nationality)
- národnost (někdy používán výraz nationality!)
- X
- občanství EU
- občanství obce (trvalý pobyt)
- občanství kraje (trvalý pobyt)
- čestné občanství

Veřejná správa

- Opak správy soukromé
- = vykonávána ve veřejném zájmu
- čl. 3 odst. 2 LZPS *„státní moc může být uplatňována jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví“*

- *Pozn: v praxi ale mohou vznikat problémy, co je správa soukromá a co veřejná*

Veřejná správa

- Materiální pojetí - činnost státních nebo jiných veřejných institucí, která svým obsahem není činností zákonodárnou ani soudní (ty jsou blíže specifikovatelné = negativní vymezení)
- Formální pojetí - důraz kladen na instituce, které mají působnost a pravomoc řešit veřejné úkoly, pokud nejsou přikázány Parlamentu nebo soudům
- Nekryjí se (př. vydávání NPA vládou, služební dozor v justici)

Rozdíly

- Zákonodárná moc - vytváření právní rámec = veřejná správa je činností podzákonnou a výkonnou (podíl na ZM - zák. iniciativa)
- Soudní moc - provádění zákonů nezávislými orgány, nalézání práva ve sporu = VS - vztahy subordinace, autoritativní aplikace práva, (soudní kontrola veřejné správy)

Dělení veřejné správy

- **Státní správa** - subjektem je stát, představovaný SO, výkon se děje jménem státu a v jeho zájmu
- **Samospráva** - je vykonávána jinými veřejnoprávními subjekty než státem, jsou zřízeny zákonem a zákon na ně přenáší působnost a pravomoc veřejné

Co si mám zapamatovat

- - vymezení státu
- - definici státního občanství
- - způsoby nabývání státního občanství (alespoň 3)
- - kdo rozhoduje o udělení státního občanství
- - pojem veřejná správa
- - dělení veřejné správy